

BEDRIFTEN **Varme:** Hos Peter Hjort Jensen er en varmelampe bag soen et nyt våben for at få flere pattegrise til at overleve.

Varmelampen med 250 W pære hæftes på baglågen med en simpel hjemmelavet klemme. Foto: Morten Thomsen.

Mere varme skal få flere pattegrise til at overleve

En pattegris, der fryser efter faring, har ringe chancer for at overleve.

Af Morten Thomsen
mot@landbrugsmedierne.dk
tlf. 33 39 47 51

Peter Hjort Jensen er for så vidt tilfreds med en effektivitet på 33-34 fravannede grise pr. årso, men vurderet på baggrund af, at der er over 18 levendefødte pr. kuld, skulle der være basis for at ligge lidt højere.

»Vores største udfordring er dødeligheden før fravæning«, siger han.

Peter Hjort Jensen mener ikke, at besætningen er stor nok til at have aften- eller nattevagt, ligesom han heller ikke er tilhænger af f.eks. et mælkeanlæg.

Ekstra varmelampe

Derfor prøver han sammen med sin fodermester Karina Andersen og dyrlæge Ida Friis Overgaard, LVK, forskellige tiltag omkring varmelamper. I første omgang bliver den ekstra varmelampe monteret på baglågen.

Den bliver tændt, hvis de vurderer, at soen vil fare, mens de ikke er i stalden.

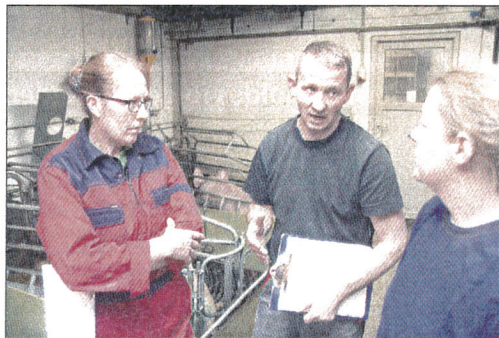
»Vi finder af og til nogle kolde pattegrise på spaltegulvet bag soen

Vi finder af og til nogle kolde pattegrise på spaltegulvet bag soen om morgenen. Dem håber vi at kunne redde.

Karina Andersen,
fodermester.

om morgenen. Dem håber vi at kunne redde«, siger Karina Andersen.

Og baseret på de foreløbige erfaringer tyder det på, at den ekstra varmelampe har effekt. De finder færre kolde og underafkølede pattegrise i stierne om morgenen, men der skal gå længere tid, før de

tør sige det med større sikkerhed.

Dyrlæge Ida Friis Overgaard følger resultaterne.

»Fødselsvægt og legemstemperatur to timer efter fødsel er de to faktorer, der har størst indflydelse på overlevelsen«, forklarer hun.

Ud fra den teori er varmelampen en god idé.

Indtil videre har de blot monteret en klemme på lampen, så den kan sættes fast på stiens bagkant. Der er en 250 W pære i lampen. Lampen i smågrisehulen er på 175 W, og effekten kan endda halveres.

»Vi er blevet mere opmærksomme på at skrue op og ned for lamperne. F.eks. får de fuld varme igen lige efter kastration«, fortæller Karina Andersen.

Ida Friis Overgaard (tv.), Peter Hjort Jensen og Karina Andersen drøfter udviklingen i farrestalden.

Et andet tiltag er en ekstra fodring af søerne om aftenen for faring.

»Jeg har lyttet til de Foulum-resultater, hvor det tyder på, at soen kan løbe tør for kræfter, hvis det er længe siden, den har fået foder«, siger Peter Hjort Jensen.

Indtil videre fodrer han søerne manuelt, fordi ikke alle søer i sektionen farer samtidig.

- Peter Hjort Jensen
- 650 søer med smågrise
- To ansatte
- 33-34 frav. pr. årso
- Tørfodring

Der er flere tiltag i ærmet

Dyrlæge Ida Friis Overgaard har flere idéer til tiltag, der kan reducere dødeligheden.

Af Morten Thomsen

Meget tyder på effekt af at sætte en ekstra varmelampe op i forbindelse med faring.

Men dyrlæge Ida Friis Overgaard vil også have besætningen til at give de svageste pattegrise sukkervand.

»Man kan let lave sit eget sukkervand af 200 g druesukker og en liter vand«, forklarer hun.

En syg pattegris skal blot have mellem 5 og 10 ml i munden to gange med en times mellemrum. Det giver grisen den nødvendige energi til selv at komme frem til yveret og få del i råmælken.

»Hvis man har tingene parat, er det en overkommelig indsats med en god chance for effekt«, siger dyrlægen.

Det gode ved det tiltag er, at man ser effekten med det samme.

Det lægger Karina Andersen vægt på.

»Det kan være frustrerende at skulle vente to-tre måneder på at se, om et tiltag har effekt. Ligesom med den ekstra varmelampe ser vi effekten med det samme«, siger hun.

Peter Hjort Jensen er også opmærksom på topmødeklæringen fra 2014, der taler om højst 16,1 procent døde af totalfødt. Med 20,4 totalfødt er kravet i hans besætning 17,1 fravannede pr. kuld.

Det ser han som en udfordring, ikke mindst når levendefødte bliver ved med at stige, selvom avlen har sadlet om.

Han så hellere færre levendefødte, men mere robuste grise.

»Det er et skråplan, vi er kommet ind på, når soen ikke selv kan passe sine pattegrise. Til 30 faringer laver vi 4-5 ammesøer og 1-2 opsamlingsøer. Vi kunne måske overveje at investere i mælkeanlæg, men det er ikke en udvikling, der gør vores arbejde lettere«, påpeger Peter Hjort Jensen.

I yderste konsekvens kunne han overveje at skifte til et avlsselskab med en anden vægning levendefødte.